

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Bakalářská práce

LADISLAV KRÁL

AUTORSKÝ DOKUMENT

Matouš Kadečka

Plzeň 2020

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra výtvarného umění

Studijní program Multimediální design

Studijní obor Multimediální design

Specializace Multimédia

Bakalářská práce

LADISLAV KRÁL

AUTORSKÝ DOKUMENT

Matouš Kadečka

Vedoucí práce: MgA. Jan Morávek
Katedra výtvarného umění
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
Západočeské univerzity v Plzni

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
Akademický rok: 2019/2020

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE (projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Matouš KADEČKA**
Osobní číslo: **D17B0113P**
Studijní program: **B8206 Výtvarná umění**
Studijní obor: **Multimediální design, specializace Multimedia**
Téma práce: **Dokumentární Video**
Zadávající katedra: **Katedra výtvarného umění**

Zásady pro vypracování

Tvůrčí záměr:

Tento dokumentární umělecký film má zmapovat život Ladislava Krále. Ladislav Král byl farářem Církve československé husitské. Byl vězněm gestapem za odbojovou činnost a následně poslán do Dachau. Po převratu v roce 1948 byl vězněn tehdejší režimem. Ladislav Král se dočkal podmíněného propuštění až 4. září 1957. Ladislav Král zemřel v necelých 68 letech 30. července 1970. V dokumentu promluví dcera Ladislava Krále, Marta Kadečková.

Způsob realizace:

Teto snímek bude natáčen na kamerovou či fotografickou techniku. Pro tvorbu projektu je využita celá řada programů např. Adobe Premiere, Adobe Illustrator, Adobe Photoshop.

Cíle:

Hlavním cílem je dokumentární snímek v rozsahu 6-10 minut.

Předpokládaný výstup:

Předpokládaným výstupem je MP4 soubor s možností publikovat na internetu nebo na DVD.

Rozsah původní zprávy:

Minimálně 3 normostrany.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem umělecké dílo vypracoval samostatně a nejedná se o plagiát.

Plzeň, červenec 2020

.....
podpis autora

Poděkování

Rád bych tímto poděkoval vedoucímu bakalářské práce MgA. Janu Morávkovi a jeho asistentovi MgA. Lukáši Kellnerovi za trpělivost a přínosné rady v průběhu mého studia a závěrečné bakalářské práce. Dále bych rád poděkoval historikovi PhDr. Martinu Jindrovi.

Obsah

1 Úvod do tématu práce.....	7
2 Průběh a forma zpracování.....	8
2.1 Žánr	8
2.2 Scénář.....	9
2.3 Lokace.....	9
2.4 Kamera	9
2.5 Zvuk a hudba.....	10
2.6 Postprodukce	10
3 Popis výsledného díla	11
4 Seznam použitých zdrojů	12
Knižní literatura	12
5 Resumé	13
6 Seznam příloh.....	14
PŘÍLOHA 1	15
PŘÍLOHA 2	16
PŘÍLOHA 3	17
PŘÍLOHA 4	18
PŘÍLOHA 5	19
PŘÍLOHA 6	20

1 Úvod do tématu práce

Jako téma bakalářské práce jsem si zvolil autorský dokumentární film o Ladislavu Králi. Ladislav Král byl farář Církve československé husitské. Motivací ke zpracování tohoto tématu bylo více. V letošním roce je to sto let od založení Církve československé husitské. Hlavním námětem je život kněze, který chtěl vykonávat svou církevní činnost a povolání. Bohužel mu toto nebylo po dlouhá léta dovoleno. Perzekuován byl on i jeho rodina. Prošel si koncentračními tábory i komunistickým lágrem. Své víry a vnitřní svobody se nikdy nevzdal. Na sklonku života strádal psychicky i fyzicky na následky mučení a prožitých traumat z vězení. Řada farářů různých církví byla v 50. letech neprávem stíhána a uvězněna.

V dnešní době si už nedokážeme představit, že můžeme být vězněni za svobodu slova nebo víry. Toto téma je dle mého názoru velmi důležité a stále aktuální. I dnes existují ve světě totalitní režimy a mnoho mladých lidí si toto neuvědomuje nebo se nad tím vůbec nepozastavuje, tato problematika je nezajímá. Vnímám jako velmi podstatné uchovat a zachytit vzpomínky na statečné osoby našich dějin, které nám mohou být morálním vzorem. O to více mě téma zaujalo, že se týká přímo mé rodiny a poslední živé vzpomínky předává v dokumentu má babička, dcera Ladislava Krále Marta Kadečková, rozená Králová. Její vyprávění doplňuje historik a badatel PhDr. Martin Jindra.

Inspirací mi také bylo vydání knihy Martina Jindry „Sáhnout si na dno tohoto světa“ o perzekuci a rezistenci církve československé husitské v letech 1938 - 45 a kniha „Život ve stínu šibenice“ od Jana a Sabiny Kratochvílových.

2 Průběh a forma zpracování

Vždy mě zajímala historie naší rodiny a o to více, když jsem se dozvěděl z útržků vyprávění mého otce, kdo byl můj praděda a co dělal. Ladislav Král zemřel již v roce 1970. První seznámení s Ladislavem Králem jsem zažil v roce 2007, kdy vznikla publikace a výstava „Příběhy bezpráví z vězeňských spisů“. Výstava se nacházela v průběhu listopadu roku 2007 na Václavském náměstí. Bylo zde znázorněných 56 stíhaných osobností komunistickým režimem a jejich jednotlivé příběhy. Jeden z nich byl právě Ladislav Král.

O tomto tématu jsme se v rodině nikdy moc nemluvili. Otcí byly sotva dva roky, když Ladislav Král, jeho děda, zemřel.

Dalším impulsem bylo slavnostní odhalení vzpomínkové desky na budově kostela na náměstí v Berouně. Zde působil Ladislav Král jako farář, který byl ve městě výraznou aktivní osobností v době předválečné a válečné. Odhalení se konalo 27. 6. 2018 v den jeho svátku. Zde začalo mé první osobní pátrání, kdo to vlastně byl Ladislav Král a co pro mne ve skutečnosti znamená.

Příprava na natáčení dokumentu byla spojena s prostudováním pozůstalosti po praprarodičích, které jsem nepoznal. Největším překvapením byl starý proutěný koš, který se našel schovaný na chalupě ve staré almaře. Zůstal zde jako vzpomínky po prababičce Marii Králové manželky Ladislava Krále. Nalezl jsem zde mnoho fotografií, dokumentů a dopisů. Nejvíce mě zaujaly dopisy a pohlednice. Tyto dopisy a pohlednici psal Ladislav Král z věznice Malé pevnosti Terezině a také z koncentračního tábora Dachau.

Pro moji babičku tato témata byla a stále jsou traumatizující. Až s přibývajícím věkem se mi babička pomalu začala svěřovat, co její otec zažíval a jak to vnímala ona a celá rodina.

2.1 Žánr

Toto audiovizuální dílo je autorské dokumentární video. Dokumentární film si klade za cíl, nejautentičtěji podat informace o životě Ladislava Krále. Jako nosnou obsahovou linku jsem vybral zajímavé části vyprávění vzpomínek jeho dcery Marty Kadečkové. Pro objektivnější podání informací jsem oslovil a natočil rozhovor s historikem PhDr. Martinem Jindrou. Příběh je vyprávěn chronologicky. Zpracování tématu má tradiční prvky dokumentu.

2.2 Scénář

Byť to hned na první pohled nemusí být vidět, je námět a následný scénář pro film velmi důležitý. Musíme si vytyčit hlavní pointu a formát audiovizuálního díla.

Vytvoření scénáře nám pomůže držet dějovou linii a záměr dokumentu. Při tvorbě dokumentu o Ladislavu Králi jsem se držel bodového scénáře, který jsem si napsal jako první. Tento scénář obsahuje lokace, přibližný počet záběrů a otázky rozhovorů. V průběhu natáčení se bodový scénář upravoval a doplňoval.

2.3 Lokace

Před samotným natáčením jsem si musel vyhledat veškeré informace, kde Ladislav Král pobýval. V úvodu dokumentu se nachází sestřih soch a církevních maleb. Malby se nacházejí na křížové cestě nedaleko Petřínské rozhledny a přilehlého parku. Vhodné záběry jsem se snažil získat na Olšanských a Malostranských hřbitovech. Navštívil jsem místa, kde byl Ladislav Král vězněn. Jedná se o Malou pevnost v Terezíně, koncentrační tábor Dachau a věznici Mírov.

Rozhovory s Martou Kadečkovou jsou vedeny v jejím bytě v Praze. Část natáčení také nečekaně ovlivnila koronavirové situace a omezená možnost setkání s hlavními aktéry dokumentu. Komplikovalo se natáčení na místech, kde Ladislav Král pobýval. Do tábora v Dachau jsem se dostal poslední den před uzavřením hranic s Německem na několik měsíců. Bohužel povolení pro natáčení v koncentračním táboře mi bylo uděleno až několik dní poté.

2.4 Kamera

Celé audiovizuální dílo jsem tvořil snímáním útržků z rozhovorů s mojí babičkou.

Tyto rozhovory jsem natáčel na fotoaparát Nikon D7200. Natočený materiál má celkově tři hodiny a to se týká pouze rozhovorů s babičkou. Je to dáno i tím, že se babička bála před kamerou mluvit nebo se občas spletla. Snažil jsem se natočit rozhovor v jejím malém bytě a proto jsem se rozhodl natáčet širokoúhlým objektivem. Volil jsem tak z důvodu velikosti jejího bytu. Rozhovory jsou podpořeny fotografiemi ze života Ladislava Krále. Fotografie jsem našel v již zmíněné pozůstalosti.

2.5 Zvuk a hudba

V dokumentu jsem využil dopisů, které posílal Ladislav Král z koncentračního tábora rodině. Dopisy a pohlednice musely být psané v němčině a procházely kontrolou a cenzurou. Německý text jsem si nechal přeložit a čtené části dopisů jsem využil v dokumentu pro doložení a umocnění autentičnosti. Rozhovory jsem natáčel na fotoaparát s použitím klopového mikrofonu. Jako podkreslení celého dokumentu jsem využil hudební banky, kde jsem vybral nejvhodnější skladby. Tyto skladby by měli podpořit dramatičnost celého dokumentu. Volil jsem klasickou hudbu. V průběhu zpracování jsem se domlouval na druhém natáčení rozhovoru s historikem Martinem Jindrou. Při prvním natáčení rozhovoru s panem Jindrou se zvuk vybudil více než jsem chtěl. Náhradní natáčení se bohužel nerealizovalo z důvodu nemoci a následné dovolené. Snažil jsem se co nejvíce vyrovnat hladiny intenzity zvuku.

2.6 Postprodukce

Po shlédnutí všech natočených videosekvencí jsem vybral nejdůležitější informace a záběry z natočených rozhovorů. Rozhovory a natočený materiál byl následně zpracován v počítačovém softwaru Adobe Premiere Pro. Materiál jsem sestříhal a chronologicky seřadil za sebe. Při výběru hudby jsem se snažil podpořit plynulost a napínavost děje.

3 Popis výsledného díla

Výsledkem je autorský krátkometrážní dokumentární snímek se stopáží 12 minut. Dokumentární snímek popisuje strastiplnou životní cestu faráře Církve československé husitské, který byl vězněn dvěma režimy. V poslední době vznikají na témata perzekucí v totalitních režimech edukativní videa či hlasové rozhovory, ale přesto jsem se rozhodl zpracovat zmíněné téma. Tento příběh je pro mě o to více osobní, protože je to jedna z posledních možností vyzpovídat moji starou babičku. Je stále potřeba připomínat si kdo jsme a kam patříme. Lidé se nemění a proto pevně věřím v to, že se dokážeme z minulosti poučit. Stále je potřeba si připomínat tyto příběhy statečných lidí, aby se podobná bezpráví již neopakovala. Tento dokumentární film vnímám jako vzpomínku a poděkování všem morálně pevným a zásadovým lidem.

4 Seznam použitých zdrojů

Knižní literatura

GABERDÉNOVÁ, Lucie a kol. Příběhy bezpráví: projekt společnosti Člověk v tísni. Praha: Člověk v tísni, 2007. ISBN 978-80-86961-36-1.

JINDRA, Martin. Sáhnout si do ran tohoto světa: Perzekuce a rezistence Církve československé (husitské) v letech 1938-1945. Praha: Ústav pro studium totalitních režimů, 2017. Blahoslav (Církev československá husitská). ISBN 978-80-87912-80-5.

KRATOCHVÍL, Jan, Sabina KRATOCHVÍLOVÁ a Miloš BARTOŇ. Život ve stínu šibenice: Life in the shadow of the gallows. Přeložil Tomáš STANĚK, přeložil Simon Nikolas HOOPER, přeložil Jan ADÁMEK, přeložil Daniela TREJTLEROVÁ, přeložil Petra HORSKÁ, přeložil Barbora HAMMONDOVÁ. Brno: Muzeum českého a slovenského exilu 20. století, [2015]. ISBN 978-80-270-1606-8.

5 Resumé

Dokumentární film Ladislav Král pojednává o faráři Církve československé bratrské. Ladislav Král se narodil 12. září 1902 v Hodslavicích na Moravě ve věřící rodině. Hlavní část profesního života působil na farnosti v Berouně.

Jde o ojedinělý příběh muže, který byl vězněn za protektorátu i socialistického režimu.

V dokumentu jsou chronologicky vyprávěny zásadní momenty jeho života. Dcera Ladislava Krále Marta Kadečková, rozená Králová poutavě vypráví a popisuje živé vzpomínky na svého tatínka. V dokumentu jí doplňuje badatel a historik PhDr. Martin Jindra. Cílem díla je přiblížit životní osud Ladislava Krále širší veřejnosti. Připomínat si takovéto osobnosti a příběhy je stále důležité. Ladislav Král předčasně zemřel ve svých 68 letech v roce 1970 na následky nemoci a psychických útrap prožitých ve věznění.

The documentary movie Ladislav Král is about the pastor of the Evangelical Church of Czech Brethren. Ladislav Král was born on September 12, 1902 in Hodslavice in Moravia in a believing family. He worked for the main part of his professional life at the parish in Beroun. He has a unique story. Ladislav Král was imprisoned during the Protectorate and the socialist regime. The document chronologically tells the key moments of his life. Ladislav Král's daughter Marta Kadečková borned Králová tells and conveys vivid memories in an engaging way about her father. Informations about Ladislav Kral and his life destiny in the document are supplemented by the researcher and historian PhDr. Martin Jindra. The aim of the work is to bring this story closer to the general public. It is still very important to remember such personalities and stories. Ladislav Král died prematurely at the age of 68 in 1970 as a result of the illnesses and psychological hardships experienced in prison.

6 Seznam příloh

PŘÍLOHA 1

Lokace

PŘÍLOHA 2

Odhalení pamětní desky v Berouně

PŘÍLOHA 3

Natáčení v Dachau

PŘÍLOHA 4

Focení křížové cesty na Petříně

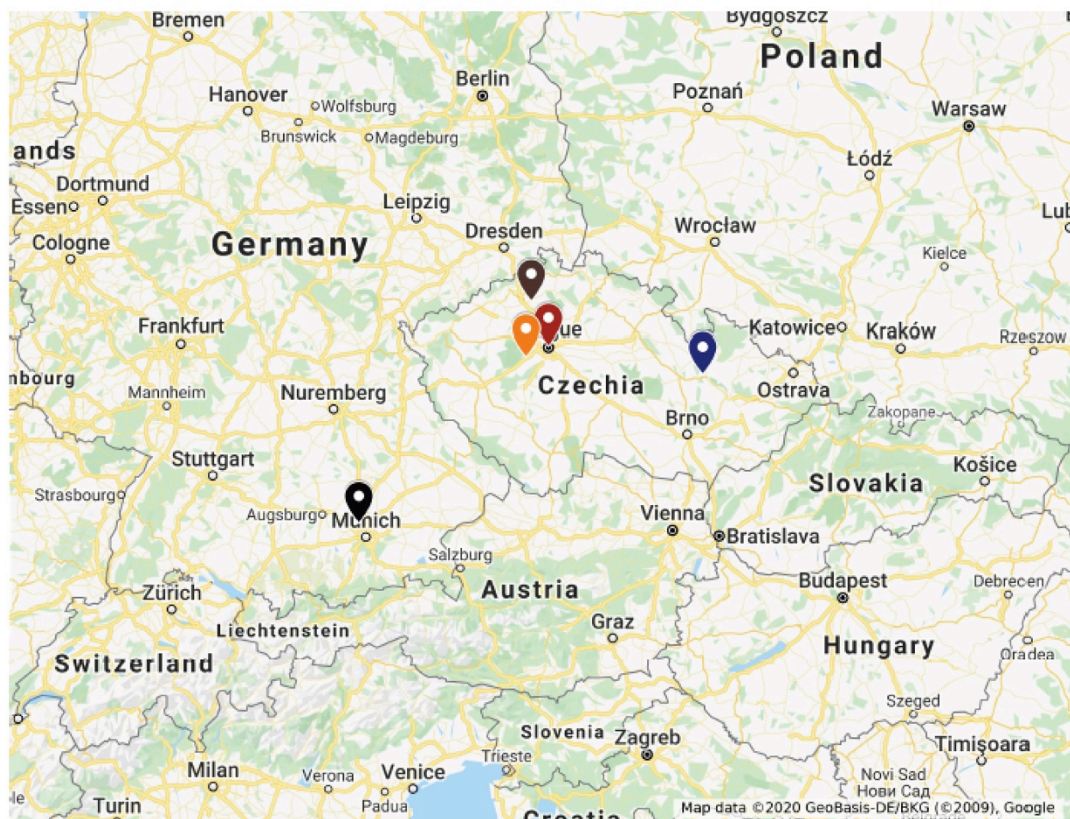
PŘÍLOHA 5

Natáčení na Mírově

PŘÍLOHA 6

Dopisy posílané z vězení

- Praha
- Beroun
- Dachau Concentration Camp Memorial Site
- Památník Terezín - Malá pevnost
- Věznice Mírov vězeňská služba ČR

PŘÍLOHA 1

Lokace

Zdroj: Vlastní foto

PŘÍLOHA 2

Odhalení pamětní desky v Berouně
Zdroj: Vlastní foto

PŘÍLOHA 3

Natáčení v Dachau
Zdroj: Vlastní foto

PŘÍLOHA 4

Focení křížové cesty na Petříně
Zdroj: Vlastní foto

PŘÍLOHA 5

Natáčení na Mírově
Zdroj: Vlastní foto

Taken Lab'iel, ein Krankenhaus zu Klauas gehen. Ich wage nicht
 Sie auf mich aufzuheben zu machen, dann ich will zu mich ha-
 me. Solche, das in Ladau's kein Gottesdienst hat, findet ja
 besorgt. Ludice? Frau Marie, vergeht um die Solale. Die Mutter u.
 Gerang werden wir gemeinsam machen. Sie hat die Mutter
 in Clusatic. Sie braucht um mich keine Sorge haben. Goporden
 will auf sich selbst haben, es soll zu uns nur von Bernd u. mich
 zu Arbeit kommen. Frau, heute für Kinder: Die Kontinuen - Die
 dentica Amike. Nur zwei Leben für die. Stein. Frey Berg:
 Opfeta sola, tajci Totas: Frau keine. Konka ist ein Paar
 der Maul, jende ist selus'hauid? Was machen Kajiromi?
 Gute Mai' in Kost'vrai, wenn Sie etwas brauchen werden
 da geht Frau entgegen. Seit meine Komade. Klaua von Jupa
 aus Cly'ans kommen? Sie Wasser bei Reparatur. Ich kann mich
 auf Wiedersehen. Gute und kind' hat die Ladau.

Absender:
 Gel.-Nr.: 60598
 Geburtsort: 14. 9. 1902
 Name: Kamelina, Maria
 Meine Anschrift:
 (38)

**Konzentrationslager
 Dachau 3K**

Frau
 Marie Chalova
 Braun T-944
 Protektorat Boheim in
 Mailien.

(118)

Folgende Anordnungen sind beim Schriftverkehr mit Gefangenen zu beachten:
 1.) Jeder Schutzhaftgefangene darf im Monat zwei Briefe oder zwei Karten von seinen Angehörigen empfangen und an sie absenden. Die Briefe an die Gefangenen müssen gut lesbar mit 11 n 1 e geschrieben sein und dürfen nur 15 Zeilen auf einer Seite enthalten. Gestattet ist nur ein Briefbogen normaler Größe. Briefumschläge müssen ungeöffnet sein. In einem Briefe dürfen nur 5 Briefmarken à 12 Pfg. beigefügt werden. Alles andere ist verboten und unterliegt der Beschlagnahme. Postkarten haben 10 Zeilen. Lichtbilder dürfen als Postkarten nicht verwendet werden.
 2.) Geldsendungen auf Postweisungen sind gestattet, doch sind dabei genau Namen und Kontonummern, Geburtsdatum und Gefangenennummer anzugeben.
 3.) Zeitungen sind gestattet, dürfen aber nur durch die Poststelle des K. L. Dachau 3 K be-
 stellt werden.
 4. Pakete dürfen durch die Post in beschränktem Maße gesandt werden.
 5.) Entlassungsgesuche aus der Schutzhaft an die Lagerleitung sind zwecklos.
 6.) Sprecherauftritt und Besuche von Gefangenen im Konzentrationslager sind grundsätzlich nicht gestattet.
 Alle Post die diesen Anforderungen nicht entspricht, wird vernichtet.
 Der Lagerkommandant

Raum für Zensurstempel: Kontrollzeichen des Blockführers:

Dachau 3K, den 21. 7. 1944

Meine liebsten! Ich grüße Euch alle. Wie genießt Ihr die
 Frühling im Gau'lein? Wir haben hier eine arbeitslose no Plan
 tage, aber ich bin in Gedanken ständig daheim, was wohl der
 Grossvater in den Boden gepflanzt hat, ob es genug Maiglöckchen
 Geduld habe. Wenn ich nach Hause komme, werde ich diese
 heudige Arbeit selbst übernehmen, Ladau'ska wird mir bei
 der Arbeit helfen. Marie'ska wird auch hier, ja sie hat den
 Mutter wird nun ausseren und ich will die Arbeit
 Frau'ska machen. Zum Brief: So sehr ich Marie'ska liebe, sie ist
 aber den Eltern keine ersparen, in Kaffee in zu sein. Jende'ska
 Das von Kost'vrai Liff moralisch, nicht malen soll, wenn es
 Ende geht, werden sie es brauchen. Die'ska Matus'ka, ein
 n. junge Frau Marie sind auch? Gammelleit ist die Haupt-
 de, dann Marie'ska, an die u. die Kinder, das ist Ladau'ska

gesund, stark u. frohlich finde ich bin in sehr guten Befin-
 dung. Papa sagt, ich solle sehr gut aus, ich bin von der Sonne
 sehr verbräunt. Frau abled ein wenig. Anders wie zu Hause
 Von Gebraucht solche, Marie'ska, Strickel u. Ladau'ska
 hutes, ich esse genau zum Frühstück. Es genügt mir was zu
 schlafen. Ich brauche keine viel, mich alles bei der Arbeit u. dabei
 tag bei. Die anderen sollen an die ein Beispiel nehmen. Die
 Frau u. Papa manchmal mit seltsamen, brauch man nicht
 Angst haben, sie sind sehr beschäftigt. Frühling (wie in der
 Das eine Jahr u. ein Teil haben? Ich weiss nicht ob Da es fest-
 tigt bringt. Pate'ska hat sich in Ordnung gehalten. In 19. 7.
 imes am Freitag, also in 3 Tagen, ich danke. Ich brauche
 wie Java flüchtig u. Marie selbständig (Kontinuen) ist. Ladau'ska
 das Taken hat am Kopfe eines dickeren Haars. Quere die Mut-
 der, Goporden, Goporden, sehr ist nicht von ihnen. Sie in die

PŘÍLOHA 6

Dopisy posílané z vězení
 Zdroj: Vlastní foto